

vis 1,738 Kr. 60 Øre for Københavns, 1,440 Kr. 10 Øre for Provinsbyernes og 924 Kr. 35 Øre for Landets Vedkommende. Paa Grundlag af disse Oplysninger kan man beregne det Kvantum af en Del forskellige Varer, som i Aarets Løb gennemsnitlig er forbrugt i disse Familier; og til disse Varer, med Hensyn til hvilke man ikke blot har Oplysninger om de Beløb, som er udgivne, men ogsaa om de Kvanta, man har faaet for Pengene, hører ogsaa Øl og Brændevin. Man er derved i Stand til ret nøjagtigt at fastslaa, hvor meget Skatteforhøjelsen gennemsnitlig har betydet for hver især af disse tre Grupper af Familier. Jeg gør udtrykkelig opmærksom paa, at der blandt disse Familier findes ikke faa, som efter Opgivelserne at dømme synes at være totalafholdende, men i Opgørelserne er selvfølgelig baade totalafholdende og ikke totalafholdende regnede med; alle er tagne under eet. Jeg er ved Beregningen gaaet ud fra en Skatteforøgelse med 16,8 Øre pr. Liter Brændevin og 1 Øre pr. Halvflaske bajersk Øl. Med Forsæt har jeg, for at være fuldstændig paa den sikre Side, ikke taget Hensyn til den første Øres Prisforhøjelse fra 1912, uagtet den dog sikkert, i hvert Fald i stor Udstrækning, maa opfattes som en Anticipation af Skatteforøgelsen. Jeg finder da — og enhver af de Herrer kan selv kontrollere Beregningerne —, at den Skatteforøgelse, som alene disse to Skatter, Ølskatten og Brændevinsskatten, medfører i aarligt Gennemsnit, for en københavnsk Arbejderfamilie beløber sig til 4,76 Kr., for en Provinsbyarbejderfamilie til 3,72 Kr. og for en Landarbejderfamilie til 5,45 Kr. Jeg beder udtrykkelig lægge Mærke til, at der kun er Tale om *Forøgelsen* af disse Skatter, ikke om den Skat, de tidligere har betalt. Som man ser, er det for Familier med saa smaa Indtægter et ikke helt ubetydeligt Skattepaalæg, der falder alene paa disse to Poster. Man lægger ogsaa Mærke til, at disse Skatter ikke blot relativt, men endog absolut har en Tendens til at stige, samtidig med at Indtægten falder. Landarbejderfamilien betaler 5,45 Kr. aarlig i Skatteforhøjelse, medens den københavnske Arbejderfamilie, som dog er noget gunstigere stillet, kun betaler 4,76 Kr. Relativt, maalt mod Indtægten, er det en dobbelt saa høj Beskatning af Landarbejderfamilien som af den københavnske Arbejderfamilie. Og jeg gør udtrykkelig opmærksom paa, at de Tal, jeg her har nævnt, er rene Minimaltal. De angaar Skatteforhøjelsen paa den Del af Øl og

Brændevin, som er indkøbt til Forbrug i Hjemmet. Hvad der er forbrugt udenfor Hjemmet, paa Restaurationer, ved Fester o. s. v., er holdt udenfor Beregningen. Hvis det kunde tages med, vilde Tallene vise sig at være en Del større.

Man kan i øvrigt fra den samme statistiske Publikation hente Oplysninger, som forekommer mig ret interessante, ikke blot om Skatteforøgelsen paa Øl og Brændevin, men om den samlede Skattebyrde paa en Del Varer, der forbruges af den arbejdende Befolkning. Der er 8 Varer: Bajersk Øl, Brændevin, Sukker, Kaffe, Cikorie, Chokolade og Cacao, The og Cigarer, for hvilke man ret nøjagtigt kan beregne Gennemsnitsforbruget, det Kvantum, som er forbrugt i Familierne indenfor de tre Grupper af Arbejderklassen, og altsaa ogsaa det Skattebeløb, som betales i Told og Afgift. Paa ganske enkelte Punkter har jeg maattet supplere Tallene med andre Tal fra den officielle Statistik, men de Fejl, der kan være Tale om, drejer sig i alt Fald kun om Ører, vistnok kun om Brøkdeler af Øre. Det fremgaar da, at det samlede Skattebeløb for disse 8 Varer udgør for en københavnsk Arbejderfamilie 23,15 Kr. om Aaret, for en Provinsbyarbejderfamilie 17,90 Kr. og for en Landarbejderfamilie 17,95 Kr. Det er for en Arbejderfamilie i København $1\frac{1}{3}$ pCt. af den aarlige Indtægt, for en Købstadarbejderfamilie $1\frac{1}{4}$ og paa Landet paa det allernærmeste 2 pCt. af den aarlige Indtægt, der betales i Skat og Afgift alene af disse 8 Varer. Man lægger Mærke til, hvordan der ogsaa her gør sig en Tendens gældende mod en forholdsvis Stigning af Skatten, efterhaanden som Indtægten synker. Og naar man erindrer, hvor forholdsvis ringe en Del af Arbejderklassens beskattede Forbrug der omfattes af disse 8 Varer, hvordan der foruden dem er en hel Række andre beskattede Varer: Krydderier, Svesker og Rosiner, Røg- og Skraa-tobak, Sæbe og Soda, Papir, Fodtøj og naturligvis først og fremmest Manufakturvarer og mangfoldige andre Genstande, faar man et ret tydeligt Indblik i, hvilken overordentlig tung Skattebyrde det i Virkeligheden er, der paahviler Arbejderbefolkningen.

Jeg vil gerne i denne Sammenhæng rette en Henstilling til den højtærede Finansminister, en Henstilling, som jeg i sin Tid har rettet til hans højtærede Forgænger, men uden at være saa heldig at faa noget Svar. Jeg vil henstille til den højtærede Finansminister at anmode Statistisk